

Christer Nilsson, Jordbruksverket, svarar Sivert

Sivert Johansson har av allt att döma lagt ner mycket möda på att kartlägga händelseförloppet i samband med uppdateringen av Jordbruksverkets föreskrifter om djurhållning inom lantbruket, m m. (L 100). En del saker har dock Sivert missuppfattat. Det verkliga händelseförloppet är följande:

handläggning

Den 30 januari 2002 skickades förslaget ut på remiss till ca 45 remissinstanser. Svaren skulle vara inkomna senast den 11 mars 2002, men vissa instanser fick efter begäran anstånd en kortare tid, däribland Svenska Djurhälsovården, vars svar inkom den 22 mars 2002.

Specifika frågor

Efter bearbetning av de 40 remissvaren ansåg sig Jordbruksverket behöva ytterligare underlag för revideringen och i slutet på maj skickades därför specifika frågor ut till ett tiotal expertinstanser, däribland Svenska Djurhälsovården. Bland de frågor som ställdes till Djurhälsovården fanns frågan om grisningsboxarnas utformning. Svenska Djurhälsovården ansåg att denna fråga borde diskuteras i ett bredare forum och anordnade därför ett seminarium i Jönköping 13 juni 2002. Med stöd av vad som sagts på seminariet inkom Svenska Djurhälsovården 25 juni 2002 med svar på Jordbruksverkets förfrågan.

Efter bearbetning av remissvar och svar från expertinstanserna utarbetade Jordbruksverket det förslag på uppdaterade föreskrifter som 4 september 2002 fastställdes genom beslut av generaldirektören. Beslutet innebar att förslaget kunde anmälas till EU-kommissionen i enlighet med det särskilda anmälningsdirektivet. Denna procedur, populärt kallad teknisk runda, ombesörjs av Kommerskollegium och var slutförd först 9 januari 2003 och 17 februari 2003 kunde föreskrifterna sedan träda ikraft. När det beslutats att en föreskrift ska skickas på teknisk runda är det inte längre möjligt att göra ändringar och den skrivelse från Svenska Djurhälsovården som inkom samma dag som beslutsdagen kunde därför inte beaktas.

Vetenskap och beprövad erfarenhet

Det ligger i sakens natur att de remissvar och synpunkter som kommer in ibland kan vara motstridiga. Det är då Jordbruksverkets uppgift att slutligt avgöra hur föreskrifterna ska formuleras. En grundregel är härvid att föreskrifterna ska grunda sig på vetenskap och beprövad erfarenhet, men det är naturligtvis också självklart att föreskrifterna inte får strida mot vare sig djurskyddslag och djurskyddsförordning, som är fastställda av riksdag respektive regering, eller mot

EU-lagstiftningen. Det var inte bara reglerna om grisningsboxarnas utformning som ändrades efter första remissrundan, utan även en mängd andra paragrafer och detta är inte på något sätt onormalt.

Bakgrund till de ändringar som rör grisningsboxar.

Bestämmelserna om att svin ska vara lösgående och att enstaka suggor och gyltor endast får fixeras vid behov finns dels i djurskyddsförordningen och dels i Lantbruksstyrelsens/Jordbruksverkets föreskrifter och har i princip gällt från 1988/89. Från denna tidpunkt gäller också att boxar för svin ska vara försedda med strö.

Dessa bestämmelser har i stort sett fungerat på avsett vis ända tills för några år sedan när grisningsboxar som i grunden är utformade för regelmässig fixering i samband med grisningen började uppträda på marknaden. Flera länsstyrelser bedömde vid förprovning att dessa boxar inte kunde fungera i enlighet med lagstiftningens syfte och ställde krav på att endast 10 % av boxarna fick vara försedda med fixeringsgrindar. Därmed var diskussionen om de s k danskboxarna igång och det ska observeras att denna diskussion tog fart först efter att remissionsversionen av L 100 skickats ut vilket alltså skedde 30 januari 2002.

Seminarium om boxutformning

Diskussionen om grisningsboxarnas utformning var ett skäl till att Svenska Djurhälsovården anordnade seminariet i Jönköping 13 juni 2002. Med på seminariet var bl a representanter från SLU, länsstyrelserna, PIG, Maxima och Sveriges Grisproducenter. Såvitt jag kan erinra mig bedömdes att utsikterna att få till stånd en ändring i djurskyddsförordningen i stort sett var obefintliga och att grisproduktionen i Sveriges inte skulle vara betjänta av en fixeringsdebatt. Som ett resultat av seminariet presenterade Svenska Djurhälsovården ett förslag på hur lagstift-

ning avseende grisningsboxar skulle kunna preciseras för att motverka utvecklingen av grisningsboxar som i grunden bygger på att suggorna systematiskt fixeras vid grisningen. Detta förslag arbetades in i förslaget till föreskrifterna och den praktiska innebörden är att det fria utrymmet i boxen ska vara tillräckligt stort för att frigrisning ska fungera på ett godtagbart sätt och att boxgolvet ska kunna förses med strö, vilket är ett krav enligt djurskyddsförordningen.

Som beskrivits ovan inkom en ny skrivelse från Svenska Djurhälsovården samma dag som Jordbruksverket fattade beslut om att sända förslaget på teknisk runda. I denna skrivelse modifierades det tidigare förslaget något. Modifieringen gick enbart ut på att man skulle tillåta urindränerande golv på 25 % av liggytan. Det påtalades förvisso att möjlighet till fixering ska få finnas i alla grisningsboxar, men något hinder för detta har inte funnits och finns inte heller i nuvarande lagstiftning.

Sivert Johanssons påstående om att Svenska Djurhälsovården gjort en helomvändning saknar därför helt grund. Någon möjlighet för Jordbruksverket att beakta det sent inkomna förslaget fanns som tidigare nämnts inte. Av tidsskäl var det nödvändigt att skicka förslaget på teknisk runda, eftersom ändringarna i EUs svindirektiv skulle vara införda i svensk lagstiftning vid årsskiftet. Tyvärr blev vi något försenade, eftersom den nya versionen av L 100 trädde ikraft först 17 februari 2003.

Avslutningsvis kan upplysas om att för de flesta nya ändringar som görs i föreskrifterna så måste hela föreskriftproceduren gå igenom. Detta ska dock inte uppfattas som att nya förslag till ändringar inte är välkomna.

Christer Nilsson
Handläggare, djuravdelningen
Statens Jordbruksverk

Sivert Johansson bemöter Christer Nilssons kommentar

Christer Nilsson kommenterar skrivelsen som inkom från Svenska Djurhälsovården i september 2002 på följande sätt:

"I denna skrivelse modifierades det tidigare förslaget något. Modifieringen gick enbart ut på att man skulle tillåta urindränerande golv på 25 % av liggytan. Det påtalades förvisso att möjlighet till fixering ska få finnas i alla grisningsboxar, men något hinder för detta har inte funnits och finns inte heller i nuvarande lagstiftning".

Det är tydligt att Christer Nilsson tar mycket lätt på denna modifiering och reagerar mycket nonchalant eller rättare sagt inte alls. Med den extra urindränerande

ytan skulle boxen fungera betydligt bättre, då förutsättningarna att få en torrare box ökar avsevärt. Vi skulle fått en box med 50 % urindränerat golv! Cirkeln på 2,0 meter gör det nästan omöjligt att konstruera en box med fixeringsmöjlighet på en acceptabel yta.

Jag har mycket svårt att förstå hur Christer Nilsson kan skriva: "En grundregel är härvid att föreskrifterna ska grunda sig på vetenskap och beprövad erfarenhet". Beprövad erfarenhet hämtar man bara från verkligheten hos våra svinproducenter och deras personal.

Sivert Johansson

Gris nr 7 2004

Länsrätten undanröjde SJV-kravet om max 10 procent fixeringsgrindar

Under 2002 blev det konstigt i Skåne då Länsstyrelsen vid förprovningen inte godkände ritningarna till ett par nybyggen för smågrisproduktion. Boxinredningen hade fixeringsmöjlighet. Det gillade man inte på Länsstyrelsen.

fixering

De föreslog att endast 10 procent av antalet boxar fick förses med fixeringsanordning. Jordbruksverket, med Christer Nilsson som handläggare, biföll förslaget. SJVs yttrande är daterat 13 maj 2002. Yttrandet skickades till länsrätten och är daterat där den 15 maj 2002.

Djurskötaren ansvarig

Ärendet överklagades och behandlades i länsrätten i Skåne, som biföll överklagandet och upphävde länsstyrelsens beslut i fråga om villkoret om begränsning av innegrindssystem i BB-boxarna för fixering av suggorna. Dom föll 3 oktober 2002. Det var mål nr 3504-02.

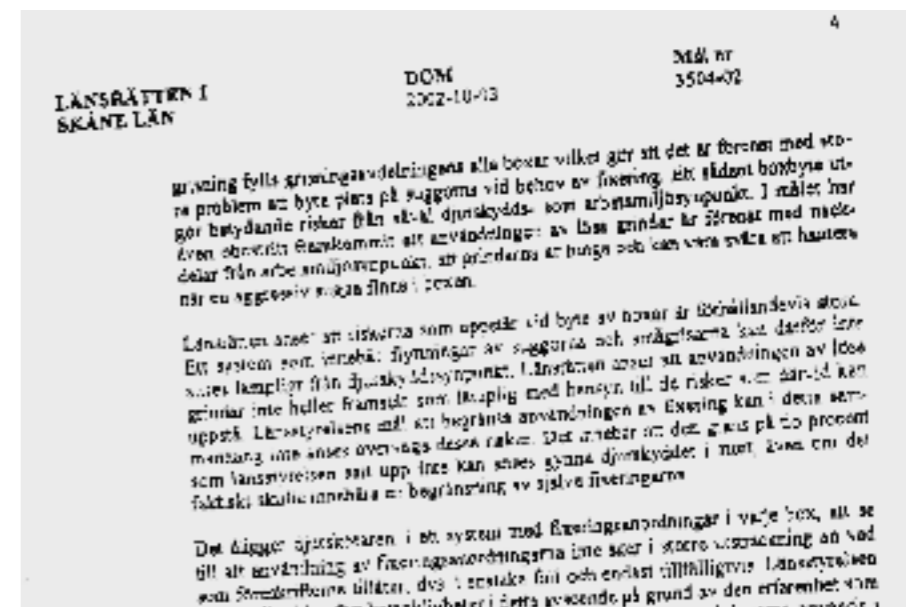
I domstolsutslaget står att det åligger djurskötaren att se till att användning av fixerings-

anordningarna inte sker i större utsträckning än vad som föreskriften tillåter.

I domen står också att sammantaget med djurskyddsaspekterna finner länsrätten att inte finns tillräckligt starka skäl för att i förprovningen sätta upp ifrågasvarande villkor avseende fixeringsanordningar.

När domen föll 3 oktober 2002 hade SJV skickat iväg förändringen i djurskyddsförordningen till kommerskollegium, som är daterad 15 oktober 2002.

Domslut från Länsrätten i Skåne län angående överklagandet om fixeringsboxar.

Bra att länsrätten förstod praktikerna

kommentar

Hade detta med fixeringsförbud gått igenom även i Länsrätten, hade det kanske varit ytterligare en spik i kistan för det svenska produktionssystemet och en orsak till ännu mer importerat griskött på svenska marknaden. Enligt praktiken är hygien bättre i boxar med stor urindränerande spalt, än i de nyare.

Det är också märkligt att ingen beslutsfattare vid något tillfälle sagt sig vilja skydda den lilla, nyfödda, grisen. Man poängterar endast att suggorna ska kunna röra sig naturligt. Att länsstyrelsen endast ville att 10

procent av BB-boxarna skulle kunna förses med fixeringsgrind är inget annat än en skrivbordsprodukt. Ytterligare ett bevis på avsaknad av praktisk erfarenhet.

Länsrätten anser att de risker som uppstår när djur ska byta boxar är förhållandevis stora. System som innebär flyttning av suggor och smågrisar kan därför inte anses lämpligt från djurskyddssynpunkt.

Även användningen av lösa grindar är förenat med nackdelar från arbetsmiljösynpunkt, men även ur managementsynpunkt. Grindarna är tunga och kan vara svåra att hantera när en aggressiv sugga finns i boxen.

Vid mitt besök på Svenska Djurhälsovårdens utbildningsmöte våren 2002, utanför Stockholm, diskuterades just fixeringen intensivt och främst av Ove Olsson. Detta var efter att remissen skickats ut från SJV.

Därför känns det som en "ynnest" att förbud mot fixeringen undantogs vid förändring i djurskyddslagen – denna gång.

Det skulle vara intressant veta hur många av beslutsfattarna som köper svenskt kött. Ett fördyrat svenskt kött där de själv deltagit i beslutsprocessen att fördyra produktionen.

Nils Andersson

Skabbsanerad? Javisst!

Axilur® vet. Pulver 4%

Fenbendazol

Effektivt mot grisens samtliga inälvsmaskar ...inte bara knutmasken!

Efter skabbsaneringen bör man välja ett avmaskningsmedel som är effektivt, enkelt att använda och som rekommenderas av veterinär.

Axilur® vet. Pulver 4% finns i 0,5 kg och 2,5 kg ekonomiförpackning.

Vill du veta mer? Rekvirera gärna en gratis informationsbroschyr från Intervet AB.

Intervet AB • Box 47604 • 117 94 Stockholm
Tel 08. 775 76 50 • Fax 08. 775 76 51

Gris nr 7 2004